Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 178. — ŠTEV. 178. | NEW YORK, SATURDAY, JULY 30, 1932. — SOBOTA, 30. JULIJA 1932 | VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

VOJAŠTVO PREGNALO VETERANE IZ WASHINGTONA

SOCIJALIST NORMAN THOMAS IN RAZNI SENATORJI SO OSTRO NAPADLI PREDSED. HOOVERJA

Vojaštvo je razdejalo ostanke veteranskega taborišča v Washingtonu. — Štirideset komunistov je bilo aretiranih. — Bivši vojaki se nameravajo organizirati v Johnstown, Pa. — Člani nove organzacije se bodo imenovali "rjavosrajčniki". — Hoover zavrača krivdo na komuniste.

WASHINGTON, D. C., 29. julija. — Danes se je končal dva dni trajajoči boj, v katerem sta se po naročilu predsednika Hooverja posluževali infanterija in kavalerija orožja in plinskih bomb proti neoboroženim moškim, ženskam in otrokom. V boju je zmagala vlada.

Pozno popoldne je bilo izvršeno zadnje junaško dejanje: kempo Worker Exservicemen's League, v kateri je včeraj izbruhnil požar, so danes vojaki popolnoma razdejali.

Vojaštvo se je zopet posluževalo plinskih bomb, in ž njimi pregnalo zadnje veterane.

Predsednik Hoover je podal dolgo izjavo, v kateri se znaša nad komunističnimi elementi, ki so baje vse zakrivili.

Odredil je, da se mora uvesti natančno preiskavo, da se dožene, ko je naščuval veterane, da so napadli policiste. Kot poročeno, je bil tekom takega spopada usmrčen neki chicaški veteran.

Tekom komunističnega zborovanja, ki se je vršilo na prostem, je bil danes popoldne aretiran in odveden na policijsko stražnico komunistični kandidat za podpredsedniško mesto James W. Ford. Aretiranih je bilo štirideset nadaljnih udeležencev zborovanja, ki se niso mogli izkazati, da so veterani. Ostale veterane, ki so poslušali Fordov govor, je izgnal iz mesta močan policijski oddelek.

Na tisoče veteranov, ki so bili včeraj s plinskim bombami pregnani iz revnih bajt, se je razkropilo. Več sta jih je odšlo v Johnstown, Pa., kjer se bodo pod vodstvom poveljnika Watersa reorganizirali.

Waters je izjavil, da se bodo člani nove organizacije imenovali "rjavosrajčniki" ter je pozval vse veterane in osebe, ki simpatizirajo ž njimi, naj se pridružijo novi organizaciji.

Zadnje veterane so kavaleristi s sabljami pregnali iz glavnega mesta.

Nekemu veteranu je kavalerist odsekal uho. Njegovega tovariša so vojaki z bajoneti podrli na tla in ga pustili ležati.

— — — — — — —

Norman Thomas, socijalistični kandidat za predsedniško mesto, je imel včeraj v New Yorku dolg govor, v katerem je odločno obsojal nastop vojaštva proti veteranom. Izjavil je, da je za vsa nasilja odgovoren sam predsednik.

— S tem je dosegla svoj višek politika moža, ki je vsem obljubljal prosperiteto ter je bil odločno proti temu, da bi razen bankirjev še kdo drugi dobil kako miloščino.

Vse one, ki so še toliko pošteni, da zardevajo vspričo nasilstev, ki so se završila v Washingtonu, je pozval, naj se pridružijo socijalistični stranki. Thomas je zato, da se izplača bonus onim veteranom, ki so sedaj brez dela.

Trije senatorji so odločno kritizirali brutalno ravnanje z veterani. Senator Hugo L. Black, demokrat iz Alabame, je rekel, da se je streljanje šele tedaj završilo, ko je prevzel Hoover kontrolo nad položajem. Nihče ne mora trditi, da je bilo potrebno poslati ob desetih zvečer proti neoboroženim ženskam, otrokom in moškim vojake s tanki in plinskimi bombami.

JOHNSTOWN, Pa., 29. julija. — Župan Eddie McClosky je brzojavil glavnemu stanu veteranov v Washington, da so veterani dobrodošli v Johnstownu in smejo tam ostati, dokler hočejo.

Župan, ki je bil prej boksar in je nazadnje likal obleko, je v zelo ozki zvezi z bojevitim župnikom James R. Coxom iz Pittsburgha in je sam voditelj brezposelnih. Povedal pa ni, kako bo mogel skrbeti za veterane.

Trgovci bodo najbrže nasprotovali županovemu načrtu, da bi prišli veterani v mesto, ker s tem ne bo pomagano ne mestu, ne veteranom.

Nemški monarhisti hočejo kajzerja

MAJNE SE ODPIRAJO

Pri Wilkes-Barre je pričelo delati 24 majn. — Takoj je potrebnih dva tisoč majnerjev. —Mnogo več pozneje.

Wilkesbarre, Pa., 29. julija. — Velika živahnost je zavladala po antracitnem polju, ko je več premogarskih družb nabilo naznanila, da se prične delo v 24 rudnikih in ko je Lehigh Valley železnica poklicala več bivših uslužbencev.

Glen Alden Valley Company bo pričela delati v enajstih rudnikih, Lehigh Valley Coal Company v osmih, Hudson Coal Company v treh in Susquehanna Collieries Company v dveh.

Tudi Kingston Coal Company bo pričela z delom v več rudnikih. V Prospect, Henry, Warrior Run in Malthy rudnikih je že pričelo delati okoli 2000 majnerjev.

Scranton, Pa., 29. julija. — V Scranton in Pittsburgh okraju ste dve premogarski družbi naznanili, da pričnete delati v več svojih rudnikih. Hudson Coal Company je naznanila, da se prične delo v Marvine Collieries, kjer je bila navadno zaposlenih 1200 premogarjev. Pittston Company je naročila, da prično njeni rudniki s polnim obratom v torek. Zaposlenih bo 1400 premogarjev.

VEČ DELA PRI KLOBUKIH

Perth Amboy, N. J., 29. julija. Holbrook Hat Company, ki je bila zaprta več tednov, bo v ponedeljek zopet pričela z delom in bo zaposlila 200 delavcev. Tudi s šivanjem slamnikov bo družba v kratkem pričela in zaposlenih bo nadaljnih 100 šivalk. Tovarna ima naročil, da ima dovolj dela do Novega leta. Delali bodo po pet dni na teden. Že od prvega maja je tovarna zelo malo delala.

Danbury, Conn., 29. julija. — A. A. Hodsboon Hat Company je pričela delati s 1000 delavci in bo izdelala na dan do 120 tucatov klobukov. Ta tovarna je v tem tednu druga v tem mestu, ki je pričela z delom.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

VOJNA MED BOLIVIJO IN PARAGUAJEM

Napadi na obmejne utrdbe so bili odbiti. — Posredovanje južno-ameriških republik.

Assuncion, Paraguay, 29. julija. — Vlada republike Paraguay je izdala danes popoldne uradno poročilo, da so bolivijske čete napadle dve obmejni paraguajski garniziji ter da so bile v obeh slučajih pognane v beg.

Napad na utrdbo Coralles je potekel brez smrtnih žrtev, dočim sta pri napadu na utrdbo Buqueron sta krožila dva bolivijska aeroplana, toda letalca nista vrgla nobenih bomb.

Buenos Aires, 29. julija. — Diplomatska posvetovanja za preprečenje vojne med Bolivijo in Paraguayem so se danes nadaljevala. Vse kaže, da bo tozadevno posredovanje uspešno.

Kapitan Almandas Almocid, ki se je udeležil svetovne vojne kot francoski letalec, se bo podal z nekaterimi svojimi prijatelji v Assuncion ter bo ponudil svojo službo paragvajski vladi za slučaj, da bi prišlo do vojne z Bolivijo.

MUSSOLINIJEV ROJSTNI DAN

Rim, Italija, 29. julija. — Načelnik italijanske vlade, vojvoda fašizma, Njegova ekscelenca Benito Mussolini (to je njegov uradni naslov) je obhajal svoj 49. rojstni dan.

Njegovi otroci Vitorio, Bruno, Romano, Ana Maria in Edda, ki je poročena z grofom Ciano, ki je italijanski poslanik v Šanghaju, so mu prinesli dragocena darila.

Mussolini se je sicer nekoliko, posvetil družinski svečanosti, toda je v svojem uradu v palači Venezia opravljal svoje državne posle.

V vili Torionai, kjer stanuje Mussolini s svojo družino, je bil popoldne banket, kateremu so prisostvovali zastopniki tujih vlad. Poslaniki in konzuli so mu čestitali k njegovemu rojstnemu dnevu.

Poleg brzojavk iz vseh krajev Italije je prišla tudi brzojavka iz male vasi Predappio, kjer je bil Mussolini rojen 29. julija 1883. Po vseh italijanskih mestih se je ta dan slovesno obhajal.

BELGIJA SE UTRJUJE

To je odgovor na izjavo nemškega ministra. — Francoski general. štab je svetoval zgradbo utrdb.

Pariz, Francija, 29. julija. — Belgija je sledeč nasvetu francoskega generalnega štaba slednjič sklenila, da bo zgradila celo vrsto utrdb ob nemški meji. Te utrdbe se bodo raztezale od Liege, mimo Ahena in bodo končale pri Olanda.

To je odgovor Belgije in Francije, ki se strinjata v tem, da je obramba prvo za državo, na izjavo in zahteve nemškega obrambnega ministra generala Kurta von Schlecherja, ki je zahteval enakost v orožju z drugimi državami.

Nemški poslanik v Paroizu Leopold von Hoesch je bil pozvan k ministrskemu predsedniku Herriotu, da se razgovarja ž njim o zadnjih dogodkih v Nemčiji in pojasni pretilne besede obrambnega ministra.

Francoski vojaški krogi so zelo zadovoljni, da se je Belgija odločila zgraditi ob nemški meji močne utrdbe.

HRANILNO VLOGO MORA VRNITI

New Haven, Conn., 29. julija. Vsled razsodbe sodišča mora Mrs. Carrie Manning vrniti bančni upravi $500, kateri znesek ji je njen zet Robert B. Treat izplačal malo prej, predno je bila banka zaprta. Sodnik utemeljuje svojo razsodbo s tem, da je Treat vedel, da bo banka v kratkem zaprta ter je svoji tašči kot bančni blagajnik izplačal njeno vlogo.

ODKOD IME "CANDY"

Baltimore, Md., 29. julija. — Nikdo ne bi verjel, da so vojaki Aleksandra Velikega našli ime "candy".

Na konvenciji kemistov je o tem razpravljal C. A. Brone, ravnatelj kemijskega urada.

Aleksandrovi vojaki so našli sladko rastlino, katero so imenovoli Indijci "Kand". Vojaki so to besedo vzeli s seboj v Macedonijo, in od tedaj je ta beseda v rabi kot "candy".

Ista Aleksandrova armada je našla ime "cuker", kar odgovarja indijski besedi za sladkor "sakkara".

OTROCI PADLI V MAJNO

Minto, S. B., Kanada, 29. julija. Dva moža sta dala življenje, ko sta poskušala rešiti tri otroke, ki so padli pri nabiranju jagod v zapuščeno rudniško jamo. Našli niso nobenega otroka in le malo je upanja, da bi bili še pri življenju, ker je na dno jame zelo slab zrak. Moža, ki je skušala rešiti otroke, sta se v jami zadušila.

Mrtva sta: Vernon Betts in Thomas Gallant, ki oba zapuščata družine. Otroci so bili stari po deset let.

HITLER PRAVI, DA BO KMALU KONEC NEMŠKE REPUBLIKE

BERLIN, Nemčija, 29. julija. — Hitlerjevi izjavi, da bo republika v nekaj dneh umrla je sledila ostra zahteva dr. Alfreda Hugenberga, voditelja narodne stranke, p o cesarstvu. Hugenbergova stranka deluje skupno s Hitlerjevo stranko za geslo, da se Nemčija zopet postavi "na solnce".

— Cesarstvo je najvarnejše jamstvo dežele za čisto, močno, pravično državo, — je rekel dr. Hugenberg na shodu v Koenigsbergu v Vzhodni Prusiji, v svoji kampanji za državnozborske volitve v nedeljo.

Dr. Hugenberg, ki je bil kancler pod staro monarhijo, je odločno izjavil, da prava nemška možatost ne bo razvita, dokler ni zopet vpeljana splošna vojaška služba, katero prepoveduje versaillska pogodba.

— Prisilna vojaška služba je bila najboljša šola za vsakega Nemca — je rekel dr. Hugenberg. — Nemška mladina zahteva vodstvo in disciplino. Vsled narodnega gibanja so vstale nove moralne sile, ki hočejo vstvariti novo Nemčijo iz današnjih razvalin.

— Glejmo, da tega zbujenega duha ne bo uničil materijalizem, pacifizem in brezboštvo.

Dasiravno so nacijonalisti in narodni socijalisti edini v zahtevi po cesarstvu, vendar obe stranki nimate ničesar skupaj. To je razvidno iz dr. Hugenbergovih besed, ki se nočuje iz rjavih srajc Nazijcev.

— Nikar ne posnemajmo tujih dežel, — je rekel dr. Hugenberg. — To zadene tudi zunanje stvari kot uniforme in salutiranje. Navadna siva uniforma in vojaško salutiranje je našim srcem še vedno najbližje.

NE MARA MODERNIH ZDRAVIL

Winnipeg, Kanada, 29. julija. George Shaw, star 105 let, je zapustil bolnišnico in je pred odhodom zaprosil za svojo sekiro.

— Moram iti zopet nazaj v gozde, — je rekel Shaw. — Ker se že dva meseca nisem dovolj pregibal, sem izgubil tek.

Shawa je pred dvema mesecema zadel nek tovorni avtomobil in je bil prepeljan v bolnišnico.

— Nove iznajdbe, kot X-žarki, so krive, da sem bil tako dolgo v bolnišnici. — Dobra, stara indijanska zdravila sem do sedaj samo rabil. Ozdravijo vsako bolezen.

KAROL SE JE ODPOVEDAL MAGDI

Bukarešta, Romunska, 29. julija. — Iz uradnih krogov se poroča, da je kralj Karol, ki stavi zahteve države pred zahteve svojega srca, sklenil, da bo njegova ljubica Magda Lupescu morala odpotovati iz Bukarešte.

TRUPLA KADETOV PLAVAJO

Kiel, Nemčija, 29. julija. — Razne ladje so sporočile, da so videle trupla kadetov potopljene olske ladje "Niobe" plavati po morju. Admiraliteta je poslala več ladij, da iščejo trupla.

BRAZILSKI VSTAŠI SE UMIKAJO

Generali naznanjajo velik napredek. — Ujetih je bilo veliko število vstašev. — Letalci niso bombardirali bolnišnic.

Rio de Janeiro, Brazilija, 29. julija. — Generali zveznih čet so naznanili veliko napredovanje v obkoljevanju vstašev. Namen zaveznških čet je odrezati železniško zvezo s Sao Paulo.

Vladne čete iz države Mine Geraes so zasedle mesto Sao Icao, 150 milj severno od Sao Paulo. Sao Icao je važno železniško križišče.

Na jugozapadu so čete generala Waldomiro Lima zavzele mesto Bury in so vjele 1000 vstašev. Tekom 24 ur je general Lima vjel 453 vstašev z 9 častniki. Ob reki Parahyba so vladne čete zadele na večjo vstaško četo in so vjele 149 vstašev.

Uradno se zanikuje vesta da so vladne čete metale bombe na bolnišnice v Sao Paulo. Aeroplani so bombardirali samo letališče in vstaške čete, ki so bile izven mesta.

PROTI OGLAŠEVANJU PO RADIJU

Glens Falls, N. Y., 29. julija. — Delegati konvencije Allied Printing Trade Council so sprejeli resolucijo, v kateri protestirajo proti oglaševanju raznih tvrdk po radiju. V svoji resoluciji zatrjujejo, da je s tem prikrajšana njihova oglaševalna umetnost, in da mnogi njihovi člani vsled tega nimajo dela.

NESREČA POLJSKIH LETALCEV

Varšava, Poljska, 29. julija. — Pri vežbalnem poletu je z aeroplanom padlo na tla šest poljskih vojaških letalcev.

Eno letalo je padlo pri Koninu; pilot in mehanik sta bila ubita. Skoro ob istem času sta padla dva letalca blizu Lvova; pri Poznanju pa se je ponesrečil tretji aeroplan in dva letalca sta bila ubita.

DRŽAVE PODPIRAJO ANGL.-FRANC. POGODBO

London, Anglija, 29. julija. — Grška in Avstrija ste naznanili, da želite pristopiti k angleško-francoski posvetovalni pogodbi. S tem je že zvezanih v tej pogodbi 24 evropskih držav.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

ZAHTEVE AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

Izvršilni odbor Ameriške Delavske Federacije je sklenil, da se mora začeti močna in splošna agitacija za zavarovanje proti nezaposlenosti. Zavarovanje naj bo na zveni podlagi. Ta sklep je treba smatrati za mejnik v razvoju ameriškega delavskega razreda.

Radikalni sloji so že več let vztrajno agitirali za to, pa so vselej naleteli na odpor pri vodstvu Federacije. — Slednjič je pa vodstvo vendarle spoznalo svojo zmoto ter se odločilo za ta presenetljiv korak.

Treba je seveda pomisliti, da po treh letih silne gospodarske krize, katere ni nihče slutil, ni Ameriška Delavska Federacija več to, kot jo ime razodeva. Ni več namreč zastopnica bolje stoječih organiziranih plasti ameriškega proletarijata ter ni več centrala ali zbirališče onih delavskih elementov, ki so vsled umetno napihnjene prosperitete še pred kratkim predstavljali aristokracijo ameriškega delavstva.

Prav nič ne pretiravamo, če pravimo, da je danes večina strokovnih članov brez dela, dočim morajo oni, ki so zaposleni, delati globoko pod unijskimi pogoji.

Troje let krize je izpremenilo mogočno Delavsko Federacijo v Federacijo Nezaposlenih, v kateri je treba najprej vpoštevati onega, ki je brez dela, in šele v drugi vrsti onega, ki je zaposlen.

V njenih vrstah divjata lakota in revščina, istočasno se pa v nji poraja tudi spoznanje, da ne more več iti tako dolgo naprej.

300 milijonov dolarjev, ki sta jih s precejšnjim odporom dovolila zvezni kongres in vlada za pomoč nezaposlenim, nihče ne smatra za nekaj posebno resnega. To je le kapljica na žareč kamen splošne bede.

Po dolgotrajnem tavanju je vodstvo Ameriške Delavske Federacije slednjič vendarle spoznalo, da je vsak človek upravičen do življenja in do eksistence ter da je temeljna dolžnost družbe skrbeti za slehernega, pa če je zaposlen ali ne.

Ako bo Ameriška Delavska Federacija vztrajala na poti, katero je ubrala, bo več storila za ustvaritev enotne in nepremagljive delavske fronte kot so storila zadnja desetletja strokovnega dela.

Obenem si bo pa tudi nakopala jezo in sovraštvo vseh onih elementov, ki je zaradi njene zanesljivosti, seveda v kapitalističnem zmislu, niso mogli prehvaliti.

Položaj se je preko noči izpremenil. Sedaj se bo pokazalo in se mora pokazati, koliko je Ameriška Delavska Federacija vredna za ameriškega delavca in če je vredna zaupanja ki so ga ji izkazovali milijoni delavcev v dobrih in slabih letih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	$ 4.—	Lir 100	$ 5.90
Din 300	$ 5.90	Lir 200	$ 11.50
Din 400	$7.80	Lir 300	$ 16.80
Din 500	$ 9.50	Lir 400	$ 22.—
Din 1000	$18.50	Lir 500	$ 27.—
Din 5000	$91.50	Lir 1000	$ 53.25

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, podisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo	$ 5.00	morate poslati		$ 5.70
" "	$10.00	" "		$10.80
" "	$15.00	" "		$15.90
" "	$20.00	" "		$21.00
" "	$40.00	" "		$41.10
" "	$50.00	" "		$51.30

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino $1.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POMEN AMERIŠKEGA IZVOZA

Vrsta finančnih kriz v Evropi in njih velik vpliv na podaljšanje industrijalne depresije v Ameriki sta prinesla do zavesti, kako enoten je ta svet v gospodarskem pogledu in kako spojeno je ameriško gospodarsko življenje z onim ostalega sveta.

Dokler nismo občutili vpliva svetovne depresije, malokdo izmed nas je mislil na važno vlogo svetovne trgovine in na njene vzajemne posledice. Saj smo dostikrat slišali v tej deželi, da je ista vsled svojih ogromnih naravnih bogastev in vsled svojega ogromnega notranjega tržišča, bistvena samo-zadostna, t. j. da more biti neodvisna brez ozira na ostali svet. Ali čim je splošna kriza narasla in se je zunanja trgovina Združenih držav začela skrčevati in so zato začele padati cene poglavitnih izvoznih proizvodov, spoznali smo, da gospodarska neodvisnost te ali katere druge dežele na svetu je gola bajka.

Mednarodna vzajemna odvisnost v gospodarskem življenju najbolj ilustrira sledeči primer: Nedavno neka velika tvrdka v Yorku je prišla v težki finančni položaj, ker ni mogla dobiti plačila od neke tvrdke na Pacifiku. Ta tvrdka je razložila, da ne more plačati, ker sama ne more dobiti plačila od neke izvozne tvrdke, ki ima mnogo posla z Malajskimi državami. Našlo se je, da tudi od tam se ne more dobiti plačila, ker tamošnje jame kositra ne morejo konkurirati z jamami v Boliviji. In tako usoda vsake trgovine bi se lahko končno našla v kake odnošaje mednarodne trgovine.

Pomen ameriškega izvoza za ameriške delavce postane jasen, ako pomislimo, da več kot 1 milijon 400,000 delavcev je bilo leta 1931 direktno odvisno od produkcije izvoznega blaga. Njih zaslužek je bil 1500 milijonov dolarjev. Ali bilo je vsaj toliko delavcev, ki so bili odvisni od drugih industrij, ki so spojene z izvozno trgovino (na pr. s prometnimi podjetji).

Vsaka država Unije imaj svoj delež na mednarodni trgovini.

Texas, na primer je 1931 izvozil v vrednosti $324,000,000 bombaža, petroleja, pšenice itd. Celo Indiana, Alabama, Tennessee, Mississippi, Iowa, Missouri in Kansas — da le imenujemo nekoliko držav, ki baje niso interesirane v zunanjo trgovino — so izvozile blaga v vrednosti od $10,000,000 do $30,000,000 vsaka.

To je bilo leta 1931, ki je bilo izredno slabo leto za zunanjo trgovino. Vrednost ameriškega izvoza je leta 1929 znašala 5541 milijonov, leta 1930 pa 3843 in leta 1931 le 2424 milijonov dolarjev. Z drugim besedami, ameriški izvoz je padel za 54% v prvih dveh letih depresije in znaša več ali manj toliko kot pred vojno. Svoj vrhunec je izvoz dosegel z 8000 milijoni dolarjev. Ali celo tekom sedanje krize Združene države ostanejo največji izvoznik na svetu. Leta 1931 je drugi največji izvoznik na svetu bila Nemčija, ki je prekosila Anglija — izvoz Nemčije je znašal 2193 in Anglije 2070 milijonov. Francija je bila na četrtem mestu z izvozom $1.193,000.000.

Skupna izvozna trgovina dvaindvajsetorice poglavitnih držav na svetu je padla leta 1931 za 27.1% Padec je bil najhujši za Avstralijo 64%. Brazilijo 50.2% in Čile 49.4%.

Ker je mednarodna trgovina tako tesno zvezana z gospodarskim blagostanjem vseh, je jasno, da popolno okrevanje Amerike je odvisno od finančne stabilitete vsega sveta. To razlaga rastoče zanimanje za mednarodno sodelovanje v gospodrskih vprašanjih, zlasti kar se tiče carin, reparacij in mednarodnih dolgov, valute in mednarodnih kreditov.

FLIS.

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslane jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

Iz Jugoslavije.

Roparski napad v noči.

Vsega obžalovanja vreden zločinski dogodek se je pripetil pred kratkim v vasi Globarih v rasinskem srezu. Nedeljko Davidovič, imovit kmet, ki je tudi občinski svetovalec, je po trudnem dnevnem delu na polju zvečer s svojo družinico legel k počitku. Sredi noči ga je prebudilo trkanje na vrata in neznan glas ga je pozval, naj hitro vstane, ker je bila na vasi izvršena velika tatvina in je treba zasledovati tatove. Kot občinski svetovalec je Nedeljko smatral za svojo dolžnost, da sodeluje pri zasledovanju tatov. Hitro je vstal, se oblekel, odprl vrata in stopil na dvorišče. Toda tu so ga iznenada obkolili zakrinkani možaki, oboroženi s puškami in ga pograbili, da se ni mogel ganiti. Z grožnjo, da ga takoj umore, če zine, so ga prisilili, da jih je popeljal vhišo, kjer so povezali, grozeč ji s puškami, vso družino, nakar so vso hišo temeljito preiskali. V nekem predalu so našli šest tisoč dinarjev v gotovini in dvajset cekinov. Pobrali so denar in cekine in nato hitro izginili.

Davidovič je takoj po odhodu roparjev sklicali sosede, ki so ž njim vred začeli zasledovati zločince, toda noč je bila temna in vse iskanje je bilo zaman. Takoj zjutraj je oropani Davidovič šel obvestit o dogodku sresko načelstvo, ki je nemudoma uvedlo preiskavo. Naposled se je policijskim organom vendarle posrečilo zaslediti roparje in so orožniki odvedli tri kmete iz same domače vasi Globarjev, enega pa iz sosednje, iz Padega, na katere je padel upravičen sum, da so izvršili ta napad. Značilno je, da je med domnevnimi roparji tudi možak, ki nosi oropančev priimek, Milan Davidovič, in je z oropancem celo v sorodstvu.

Čehoslovaška letala v Jugoslaviji.

Na zagrebško letališče so prispela tri čehoslovaška letala iz Boke Kotorske, kjer so prisostvovala manevrom jug. vojske. V Boki so ti avijoni dosegli sijajne rezultate v merjenju. Vodil jih je nadporočnik Maly. Že popoldne so letala startala za Bratislavo.

Angleška mornarica na Jadranu.

Iz Dubrovnika poročajo, da je odplulo angleško brodovje, ki je bilo zasidrano v tamkajšnjem pristanišču. Zveer pa je že prispelo pred Dubrovnik več novih angleških ladij, ki ostanejo tamkaj teden dni.

"Slobodna Tribuna" je prenehala izhajati.

Zagrebška "Slobodna Tribuna" objavlja, da je s številko z dne 9. julija prenehala izhajati, kar motivira z materijalnimi neprilikami in težkočami urejevanja, ker mora njen direktor Jovo Banjanin kot senator pogosto potovati v Beograd. "Slobodna Tribuna" izjavlja, da je z vso dušo sprejela politiko 6. januarja, in da ji je zakon z dne 3. oktobra učvrstil vero, da je država našla pravo pot za obnovo.

Usoda dubrovniškega tramvaja zapečatena.

Slednjič je bila izrečena razsodba v pravdi, ki se je vlekla celih deset let. Zadnja instanca, stol sedmorice v Zagrebu, je z malimi izpremembami potrdila razsodbo prizivnega sodišča v Splitu glede tožbe poškodovancev, ki so bili poškodovani ob priliki tramvajske nesreče v Dubrovniku leta 1922 ko so tri osebe obležale mrtve, več oseb pa je bilo težje ali lažje ranjenih. Njihova odškodnina znaša 1,2000.000 Din, razen velikih tožbenih in odvetniških stroškov.

Ta razsodbo je padla v najkritičnejšem momentu, ko se tramvaj nahaja pred likvidacijo. Za tramvaj je velika neprilika okolnost, da potniki niso bili zavarovani, in mora tramvajska družba sama nositi vse velike stroške. Poškodovanci so te dni vložili pri sodišču predlog za rubežen.

Bik je napadel deklico, ki je imela rdeč predpasnik.

V selu Otoku pri Sremski Mitrovici se je na nenavaden način ponesrečila 15-letna deklica, ki je čuvala občinsko živino, med njo tudi bika. Ker je imela rdeč predpasnik, jo je bik nenadoma napadel ter jo hudo poškodoval, tako da ni upanja, da bi ostala pri življenju.

Božjastnica utonila v mlaki.

V vasi Pojatnu pri Zagrebu je Milica Štipakova, stara 40 let, hotela prebroditi neko mlako. V trenutku, ko je stopila v vodo, jo je napadla božjast; zgrudila se je v vodo, in utonila. Ko so to opazili neki pasanti, so nesrečni ženi prihiteli na pomoč. Potegnili so jo iz vode in jo skušali spraviti zopet k zavesti. Poskus pa je ostal brez uspeha, žena je bila že mrtva.

Sresko načelstvo je ugotovilo, da je pokojnica že dalj časa bolehala za božjastjo.

Orjaška morska želva.

Ribiči iz Komuže so vlovili te dni orjaško morsko želvo, težko 75 kg. Želva bo odpravljena v Zagreb za tamkajšnji muzej.

BABILONSKI STOLP

Že leta 1913 je pričel Juljus Jordan izkopavanja v prastarem mezopotamskem kraju Varki, nekdanjem Uruku. Vojna je to delo prekinila in šele 1929 se je spet obnovilo. Jordan je med tem postal vodja bagdadskega muzeja in pri izkopavanjih mu je sledil hannoverski arheolog Nöldeke. Najnovejše rezultate te ekspedicije so sedaj objavili.

Izkopavanja so razkrila najstarejšo človeško kulturo, od njenih početkov do prvih svetiščnih gradb in početkov pisave. Obenem so svetila neke skrivnosti v zgodovini Sumercev, zagonetnega ljudstva, ki je po svojih duševnih naslednikih Asircih, Babiloncih, Hetitih in Hebrejcih vplivalo na vso antično kulturo in vpliva nevidno še na današnjo. Jordan in Nöldeke sta skozi 18 predzgodovinskih plasti ob vznožju ogromnega svetiščnega stolpa, ki ga je poznosumerski kralj Urnamu zgradil okrog leta 2300, prodrla do najstarejših kamenodobnih naselij praprebivalstva.

Ta naselja se pričejo s primitivnimi kočami iz trstja in se končajo s hišami iz opeke.

Okrog leta 5000 pred našim štetjem so si Sumerci podvrgli praprebivalstvo, naselili se v njihovih naseljih, ki so jih obdali z zidovi, ter prevzeli njihove tehnike in običaje. Dodali so pa tudi mnogo svojega. Že peta predzgodovinska plast kaže 78 m dolgo, 33 m široko svetišče zgradbo na temelju iz apnenca, ki so ga morali pripeljati od daleč. Ko se je ta zgradba zrušila, so se dvignile nad njo druge, najvažnejša je plast iz dobe okrog leta 4000, z ostanki svetišča, ki je imelo veliko ploščad, dvorišča, mozaike na stenah, stebre itd. Tu so našli tudi najstarejši arhiv s čisto slikovnimi pisemskimi znaki. V višjih plasteh je mogoče zasledovati, kako se je ta pisava spreminjala v glasovno pisavo. Največje presenečenje pa je bilo majhno svetišče iz dobe okrog leta 5000 na vrhu na pol razpadlega svetiščnega stolpa. Po tej najdbi se da rekonstruirati do malenkosti tudi svetopisemski babilonski stolp, ki so ga odkrili kakor znano, že pred vojno.

Tudi Vi **želite še enkrat videti domovino!**

Za denar, katerega potrošite v brezdelju, lahko uresničite Vašo željo in obiščete rojstni kraj.

Vožnja od New Yorka do Ljubljane stane	$ 84.23
Za tja in nazaj preko Havre	$159.00
Od New Yorka do Trsta	$ 90.00
Za tja in nazaj	$150.00

Na brzoparnikih nekaj več.

Tudi kdor še ni ameriški državljan, dobi dovoljenje, s katerim lahko ostane v domovini eno leto.

Moderni parnikiVam nudijo vso postrežbo in neprijetnosti dožive le potniki, ki odpotujejo brez potrebnih navodil.

PIŠITE TAKOJ ZA BREZPLAČNA NAVODILA NA:

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE.

Peter Zgaga

Naši farmerji v gorenjem delu države so možaki, da ga jim ni para. In njihove žene korajžne in odločne, ki se vraga ne boje.

Pa se je zgodilo, da je mestna ženska zašla v pašnik, opazil jo je bik in jo začel preganjati.

Ona v divjem diru proti domu, bik pa za njo. Komaj mu je ušla.

Ko vsa upehana prisopiha v kuhinjo, jo gospodinja začudena vpraša:

— No, kaj pa je?

— Bull me je podil — se je glasil odgovor.

— Ja, saj pravim — je modrovala farmerica — to so te mestne ženske. Vsake male stvarice se boje.

*

V Moskvi so se zbrale "najvišje glave", da bi našle sredstva za pobijanje prostitucije.

— To spada v moje področje, — je dejal vodja vzgojnega dela. — Dajte mi milijon rubljev in jo odpravim.

— Ne, to spada v moje področje, — se je oglasil vodja zdravstvenega dela. — dajte mi pol milijona in bom začel propagando proti njej.

Tudi to je bilo preveč in debata se je vlekla na dolgo in na široko.

Končno se je oglasil nekdo:

— Vsi se motimo, kajti to spada samo v področje trgovinskega urada. Prostitutke so blago kakor kruh, moka ali bombaž. Nu, in mi smo zaupali vodji trgovinskega oddelka, kruh — in ves kruh je izginil; zaupali smo mu moko — in moka je izginila. Zaupajmo mu prostitutke — in tudi one bodo izginile.

*

Ruska kmetica je videla na trgu prvič kamelo. Pregleduje jo od vseh strani, končno zmaje z glavo:

— Glejte vendar kako so ti prekleti boljševiki zdelali konja!

*

Lepa hvala za pozdrave iz Girardca in hvala Franku Masletu, ki jih je tako točno oddal.

Pri tej priliki pa pošljem prav lep pozdrav tudi ženi girardskega Masleta, ki me je lani tako presenetila, da me že zlepa nobena ni tako.

Ko smo se vozili mimo romantičnega jezera, je čebljala z menoj v lepem slovenskem narečju, pa nisem mogel pogoditi, če je narečje vrhniško ali logaško.

Razlike sicer ni dosti, toda mi, ki prihajamo iz tistih krajev, jo zamoremo opaziti.

Ker sem vedno v zadregi, kadarkoli se nahajam v ženski družbi sprva nisem vedel, kako bi zastavil besedo.

Nazadnje sem jo pa vseeno vprašal: — Oprostite, gospa, odkod pa ste pravzaprav: z Vrhnike ali iz Logatca?

— O ne — se je veselo in poredno zasmejala — še bolj oddaleč. — Torej odkod: iz Podlipe, Ligonje, sv. Treh Kraljev ali odkje?

Zdelo se mi je, da jo s svojimi vprašanji zelo zabavam.

— Nak, zmotili ste se.

— Ali ste po vojni prišli v Ameriko, da imate tako pristno govorico?

— O, še pred vojno.

— Še pred vojno? — sem se začudil sam pri sebi — saj ni stara več ko sedemindvajset let.

— Potemtakem ste bili še zelo mlada punčka, ko ste dospeli v deželo.

— Oh, strašno mlada — se je zvonko zasmejala. — Tako mlada sem bila in majčkena, da niti hoditi nisem znala.

Moje presenečenje je naraščalo, slednjič sem se ji pa menda zasmilil, kajti rekla mi je:

— Ne bom vas več dražila in vlekla za nos. Nisem Slovenka, pač pa Slovakinja. In nisem bila rojena ne na Vrhniki, ne v Logatcu in ne pri svetih Treh Kraljih. Še nikdar nisem videla tistih lepih krajev, četudi sem dosti lepega slišala o njih. Rojena sem bila v Little Falls, na littlefallskih Žiberšah sem se pa slovenščine naučila.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BORUT Ž.:

OČE

Pripeljali so ga....

Pogledal sem skozi motno, celulozno steklo. Videl sem ga. Videl sem njegov obraz. Bil je bled, koščen, izpit.... Oči je imel zaprte. Na trepalnicah so mu ležali majhni drobci mavca. Posneli so mu bili masko — posmrtno masko. Nos je imel še bolj koščen kot za življenja, lica upadla. Guba na čelu so mu skoraj izginile. Ustnice je imel nabrekle in vijoličastno rdeče. Pri ustnih krajeh so se mu kdaj pa kdaj cedili majhni mehurčki....

❁

Ležal je in bral knjigo. Takrat sem bil še majhen, zelo majhen. Sedel sem za njegovo pisalno mizo. Ker mi je bil stol prenizek, mi je mati podstavila dvoje debelih leksikonov. Globoko sem sklanjal malo glavico v zvezek, v katerega sem pisal. Mati je sedela na divanu in šivala.

On pa je ležal in čital knjigo. Kdaj pa kdaj se je ustavil, globoko zakašljal, nato, pa spet bral, bral....

Ob takih trenutkih sem ga plašno pogledal. Tudi mati se je ozrla k njegovi postelji. Skrbno ga je pogladila s svojim dobrotnim pogledom. Radovedno sem jo gledal: orosilo se ji je oko! Potem je pogledala mene. Trpeči in obupani izraz njenega obličja se je izlil v sončen smehljaj materinske ljubezni. Ganilo me je. Nisem imel dovolj moči, da bi ji vrnil ta božanski nasmeh. Glava mi je klonila. Brez vsakega namena sem se zastrmel v velike črke, ki sem jih pravkar napisal. Solza, debela solza mi je kanila na veliko črko S. Črnilo pa se je zlilo v debelo modro liso.

— S — smrt? — mi je odmevalo v mladi duši. A tega nisem dojel. Čez nekaj minut sem se obrnil in rekel z nedolžnim glasom:

— Papa!

Zganil se je. Odložil je knjigo. Veselo me je pogledal, a opazil sem da skriva pod krinko nasmeha koščen obraz tuge.

Žal mi je bilo, da sem se ga drznil vprašati.

— Kdaj boš pa ti umrl? — je jeknil moj nedolžni glas.

Trpko se je nasmehnil.

— Ne vem. Kmalu! — je dejal nato polglasno.

Mati me je ostro pogledala. Dobil sem krepko zaušnico.

— Zakaj neki? — je opomnil oče. Nagnil je glavo ter se potopil v knjigo.

Na steni je tiktakala ura. Pol šestih. Pri oknu, na pisalni mizi je slonel beležni koledar. Črna številka na njem je kazala 27. junija 1923.

❁

Dva moža sta zabila rakev. Ječ kladiva je monotno udarjal po moji razboleni duši. Ni ga več! To spoznanje me je dušilo....

Nesli so ga po širokih, lesenih stopnicah. Kolikokrat je sam hodil tod! Prav dobro se spominjam. Na vsaki tretji se je ves zasopel ustavil. Včasi je suho in zamolklo zakašljal....

Ni ga več! Kolesje velikega, črnega voza je zaškripalo.... Konji so potegnili!....

❁

Takrat, ko so zasadili lopate v sveto prst ter pričela gromaditi debele zemeljske grude na njegovo krsto, so peli:

— Vigred se povrne....

Lepo so peli takrat.

In vigred je res prišla! Prišla je vsa vesela in razposajena, vsa evetoča in sveža....

Pomlad je tu! Vse se smeje. Tudi mi se smejemo, saj vemo: pomlad je pomlad; na njegovem grobu je pomlad...

A on je ni cutil več. Ne čuti več pomladi, ki jo je tako zelo ljubil...

❁

Ni ga več!

KRALJ EGIPTSKIH TIHOTAPCEV V JEČI

Kralj sleparjev bližnjega vzhoda Mohamer Mustafa Nafej je nastopil te dni pot, ki je gotovo ni pričakoval. Odvedli so ga namreč v ječo, kjer bo moral presedeti pet let, ker se mu pred sodiščem ni posrečilo ovreči dokazov, ki jih je zbral proti njemu angleški komisar za trgovino z mamili generalmajor T. W. Russell paša. Padec sleparja Nafeja je uničil izborno organizirano trgovino z mamili v vsem orijentu. Med tihotapci mamil je nastala splošna panika, ki ni brez povoda, kajti aretacija sledi zdaj aretaciji in vse kaže, da bo tihotapstvo mamil kmalu zatrto. Nafejev sleparski koncern je bil velikopotezen in zelo moderen. — Imel je svoje ladje, velblodje karavane, oklopne avtomobile in celo letala. Nafej sam je imel v Kairu kemično tovarno, kraj nje pa igralski klub, a poleg tega v mestu več krasnih vil.

Nafej je začel svojo karijero kot siromašen egiptski železničar. Ko so ga hoteli kot člana zločinske tolpe aretirati, je pobegnil v Sirijo, med vojno je bil v izgnanstvu na otoku Malti, potem se je pa pojavil v Egiptu, kjer je kmalu zaslovel kot kolovodja tihotapcev mamil. Policija proti njemu ni nastopala, ker je bila podkupljena.

STRAŠNA EKSPLOZIJA PARNIKA

Te dni se je zgodila v Berlinu strašna nesreca, ki je zahtevala mnogo človeških življenj. Radi poletne vročine so se vsipale kar cele množice iz mesta. Mnogo pa jih je šlo tudi na male izletniške parnike, ki vozijo po reki Spree. Tako je bil pri nekem mostu privezan tak parnik in v zadnjih nedeljskih dopoldanskih urah je bilo že na njem okrog 100 potnikov. Parnik je hotel odpeljati in delavci so vprav odvezovali parnik, ko je pretresel zrak in vso okolico strahovit pok. V trenotku je bil ves parnik v gosteh oblaku pare, iz katerega so doneli obupni kriki ranjencev. V strojnici parnika je namreč eksplodiral eden izmed kotlov in vodna para, ki je bila pod silnim pritiskom, je udarila na vse strani in napolnila ves parnik. Najstrašneje je divjala razbeljena para seveda v strojnici sami. V trenotku eksplozije je bil v strojnici le kurjači, ki ga je sopara tako oparila, da je bil na mestu mrtev. Pa tudi druge, ki so bili na parniku, ni doletela mnogo lepša usoda. 23 potnikov je dobilo smrtno nevarne opekline, 21 drugih pa manj nevarne poškodbe, težko ranjenih najbrž ne bo mogoče nikogar rešiti, razumljivo je, da je takoj po eksploziji zavladala na parniku strašno panika, ki je povzročila e večjo nesrečo. Mnogo ljudi je poskakalo v vodo in se rešilo s plavanjem. Med temi so bili tudi taki, ki so bili smrtno nevarno opečeni. Ko so potem potegnili te nesrečneže iz vode, se jim je luščila koža iz živega telesa v velikih plahtah. In ti so bili tudi prvi, ki so šli za nesrečnim kurjačem. Oblasti so seveda ukrenile vse potrebno, da doženejo, kdo je zakrivil tó strašno nesrečo.

KONEC PODMORNIC

Če ne bodo dobile podmornice s kakim novim izumom čisto nove konstrukcije, je vsaka vojska pod morjem v bodoče izključena. Na Angleškem so namreč zgradili poseben detektor, ki s sto odstotno verjetnostjo odkrije vsako podmornico. Pri poskusih, ki so jih delali, so pustili odpluti 6 podmornic 24 ur prej, preden so jih začeli zasledovati s tem detektorjem. Šele po 24 urah sta odplula za njimi dva torpedna rušilca, ki sta imela na krovu vsak po en tak detektor. V teku šestih ur sta dohitela in našla vseh 6 podmornic in jih "teoretično" uničila. Noben beg podmorniei ne pomaga. Detektor ima namreč poseben kazalec, ki ves čas natančno kaže tja, kjer se nahaja podmornica, hkrati pa še pokaže, s kakšno hitrostjo plove podmornica in kako daleč je od torpednega rušilca. Tudi zadnji poskus, ki se je v svetovni vojni tolikrat obnesel, da je namreč podmornica popolnoma mirno obstala na dnu morja tako, da ni bilo čuti nobenega glasu, ker so stroji podmornice počivali, ni nič pomagal. Vseh šest podmornic je poskusilo prav to zadnjo rešitev, kljub temu pa jih je detektor z naravnost strahotno točnostjo odkril. Angleži nameravajo večino svojih torpednih rušilcev opremiti s takimi detektorji.

OBSOJEN, KER JE HOTEL SEDETI V JEČI

Obravnava, ki se je vršila te dni na nekem berlin. sodišču, je zelo značilna za današnje razmere.

Mlad brezposelni mož je prej časom srečal bivšega šolskega tovariša, ki mu je potožil, da mora neke pretepaške zgodbe presedeti šest mesecev. Ugibala sta sem in tja, končno si je brezposelni mladenič zmislil, da bi šel pod prijateljevim imenom namestu njega presedet teh šest mesecev. Godi se mu itak slabo, v ječi pa bo imel vsaj hrano in stan zastonj. Tako se je tudi zgodilo in nihče bi ne bil opazil zamenjave, da ni pravi krivec po kakšnih treh mesecih napravil greha, radi katerga bi moral ponovno v ječo. Tedaj so na policiji ugotovili, da bi moral biti prav za prav v ječi in tako je prišlo vse na dan. Seveda so postavili brezposelnega mladega moža takoj pred sodnike zaradi goljufanja oblasti z dobičkarskim namenom in ponareditve listin. Državni pravdnik je zahteval zanj tri mesece ječe, kar so mu sodniki tudi naprtili. Na vprašanje, da-li hoče biti pogojno obsojen, je odgovoril, da se vrne prav rad v ječo, kjer ga ne tarejo vsakdanje skrbi.

ŽIVALI, KI PIJEJO ALKOHOL

V Kanadi so imeli jelena, ki so ga hodile občudovat kar cele množice. Jelen se je že popolnoma udomačil in se pri tem navadil, da je pil pivo. Popil ga je navadno toliko, da je bil vedno pijan. Pred kratkim ga je pa doletel prav radi njegovega pijančevanja žalostni konec. Jelen je namreč prišel mimo škafa, v katerem je bila rumena barva. Takoj je hotel piti je hitro poskusil par požirkov, ki mu pa niso ugajali. Strupena barva pa je bila tako nevarna, da je jelen poginil na zastrupljenju. — Sicer pa ni pijančevanje edina predpravica gospodarja narave človeka, zakaj v Ameriki je znano, da so pred uvedbo bili konji pivovaren veckrat pijani. Zgodilo so se celo slučaji, da so taki konji poginili radi bolezni delirium tremens, radi katere umirajo po navadi najbolj zapuščeni in nepoboljšljivi pijanci. Znanstveno pa je ugotovljeno, da ljubijo alkohol tudi sloni, medvedje, psi in sploh zastopnikih bolj razvitih živali. Prav posebno pa ljubijo pivo opice in čuvaji v zooloških vrtovih vedo, da so nekateri sloni tako željni kozjaka, ki ga jim dajo, kadar zbolijo, da se mnokrat le delajo bolne tako, kakor najbolj prevejani simulantje. Neki zoolog pa je poskusil z žuželkami. Vzel je enako število metuljev samcev in samic. Dočim samice niso hotel srkati alkohola, so si ga samci dobro privoščili in potem nekaj časa negotovo letali po zraku in končno popolnoma obnemogli popadali na tla. Samice pa so žalostne krožile nad njimi prav tako, kakor mnogokrat kaka mati joka, ko se vrne pijani oče domov v pohujšanje svojim otrokom in v njeno veliko bol.

To vam da boljše zdravje

Moški in ženske, ki so oslabeli in revnega zdravja se bodo zanimali kaj ima povedati Mr. J. Benedik, Cincinati, Ohio, o Nuga-Tone slavnem zdravilnem in ojačevalnem zdravilu. On pravi: "Jaz sem bil bolan in slab. Karkoli sem jedel mi je škodovalo. Imel sem plin v želodcu, glavobol in omotico. Trpel sem na revmatizmu in moji živci, ter organi v splošnem so bili oslabeli. Potrošil sem veliko denarja za razna zdravila, ki mi niso nič pomagala. Moj prijatelj mi je svetoval naj vzamem Nuga-Tone. Takoj sem ga naročil steklenico in v manj kot dveh tednih sem se počutil veliko bolje. Sedaj je moje zdravje izvrstno. Vsi moji organi so močni in zdravi in jaz se počutim nov človek.

Nuga-Tone je prinesel moč in zdravje milijonom moških in žensk na vseh krajih sveta. Ta odpravi strupe iz života, ki slabe organe in povzročajo bolezni. Nuga-Tone prinese novo moč in sile vsem organom telesa. Vi lahko dobite Nuga-Tone v lekarni. Ako vaš lekarnar nima tega v zalogi recite mu naj istega naroči od trgovcev na debelo. — Vztrajajte za Nuga-Tone. Nobeno drugo zdravilo ne more nadomestiti tega.

(Adv.)

GOBAVOST JE OZDRAVLJIVA

Gobavost, najstrašnejša med boleznimi, je ozdravljiva! Uspelo je najti lek, ki jo ozdravlja! Kakor je nepričakovana ta vest, tako nepričakovan je tudi način, kako so prišli do tega odkritja.

Neka stara indska pripovedka pravi, da je živela nekoč bajna lepa kraljična po imenu Siza. Oče in mati sta bila nanjo ponosna. Nekega dne pa je zbolela in vsi zdravniki tega sveta ji niso mogli pomagati. Prijela se je je namreč gobavost. Ker druge rešitve ni bilo, so jo izgnali v skalnato jamo, kjer je živela samo od tega, kar so ji metali sočutni ljudje. V istem času je živel v nekem vzhodnem kraljestvu kraljevič, ki so ga isto tako izgnali radi gobavosti. Ta kraljevič je neke noči sanjal, da vidi majhen okrogel sad in čuje glas, ki mu pravi: — Jej ta sad in boš ozdravel. Potem boš na isti način rešil neko kraljično". Kraljevič je našel sad itd. itd. Pravljica se končuje kakor pač podobne pravljice.

Ker pa vendsko ljudstvo povedati še marsikaj podobnega v zvezi z gobavostjo, so začeli ameriški zdravniki iskati za realnim jedrom te pravljice. In res je našla neka ekspedicija pod vodstvom prof. Rocha v Siamu pred nekoliko leti sad, ki mu domačini pripisujejo zdravilno moč zoper gobavost. Imenovali so ga čolmogra. Ekspedicija je vzela mnogo teh sadov in semena v Ameriko, kjer so začeli takoj s poskusi.

Kakor poročajo sedaj iz Ženeve, je uspeh teh poskusov tale:

Uživanje sadov samih na sebi ima le v redkih primerih nekaj uspeha, pač pa se je izkazalo olje, ki so ga iztisnili iz njihovih pešk. To olje injecirajo pod bolna mesta telesa in učinkuje s presenetljivim uspehom, vsaj v začetnem štadiju bolezni. Poskusi se vršijo še dalje, pokazali pa so že doslej, da je zdravilna veda po zaslugi stare pravljice našla nenadejano sredstvo zoper strašno kužno bolezen. Na bližnjem in daljnem Vzhodu je ta bolezen še danes ena najtežjih in zdravniki so bili pred njo brez moči. Vse, kar so mogli storiti za nesrečne okužence, je bilo to, da so jih zapirali daleč od ljudi v posebno koncentracijska taborišča, kjer so bolniki polagoma segnili on živem telesu.

INOZEMSKI SOPROGI AMERIKANK SO IZVEN KVOTE

Po priseljeniškem zakonu od l. 1924 je mogel ameriški državljan pozvati svojo ženo in maloletne otroke kot priseljence izven kvote. Ameriška državljanka pa je imela le pravico zahtevati, da njen inozemski soprog bodi pripuščen kot prednostni priseljenec v kvoti. Poleg tega je mogla vložiti prošnjo le, ako je imela več kot 21 let.

Leta 1928 je bila ta odločba spremenjena v toliko, da so soprogi Amerikank, poročenih do 1. junija 1928, dobili pravico kot priseljenci izven kvote. Letos je kongres sprejel dodaten zakon in po novem zakonu so izven kvote vsi inozemski soprogi ameriških državljank, ki so se poročili do 30. junija 1932. Ako je poroka bila kasneje, ima soprog le prednost v kvoti, ni pa nikake omejitve glede starosti žene, ki sme vložiti prošnjo tudi, če nima še 21 let.

FLIS.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročnina pošla. Ne čakajte torej, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih našili zastopnikov

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, A. Saftić
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA
Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS
Aurora, Mary Butchar
Chicago, Joseph Bilish, J. Bevčič, J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich, J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar
MARYLAND
Steyer, J. Černe
Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular
MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich
Waukegan, Jože Zelenc
MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj
MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
NEBRASKA
Omaha, P. Broderick
NEW YORK
Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, Frank Masle
OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hiti
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik.
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurrše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON
Oregon City, Ore., J. Kobla
PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakša
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobeck
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Rovanšek
Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupančič, A. Skerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank Perenchack
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polantz.
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakshe, Vinc. Arh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternel
UTAH
Helper, Fr. Krebs
WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren
Sheboygan, Leo Majcen
WEST ALLIS
Frank Skok
WYOMING
Rock Springs, Louis Tauchar
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo na svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":
Za eno leto $6.; za pol leta $3.; za štiri mesece $2.; za četrt leta $1.50.
New York City je $7. celo leto.
Naročnina za Evropo je $7. za celo leto.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80
v najfinejše usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. .80
v usnje vez. 1.20
v fino usnje vez. 1.50
v najfinejše usnje vez. 1.60

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez. .80
v usnje vez. .80
v fino usnje vez. 1.—
v najfinejše usnje vez. 1.20
v najfinejše usnje trda vez 1.50
v bel celuloid vez. 1.20

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1.—
v najfinejše usnje vez 1.50
v najfinejše usnje trda vez 1.80

MARIJA VARHINJA
fino vez 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinejše usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki:

Utjeha jstarosti, fina vez. 1.—
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez 1.50
najfinejša vez 1.60
Zvončec nebeski, v platno 80
fina vez 1.—
Vienac, najfinejša vez 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano .30
v belo kost vezano 1.10
Come Unto Me .30
fino vezano .35
Key of Heaven:
fino vezano .35
v usnje vezano .70
v najfinejše usnje vezano 1.30

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:
v celoid vezano 1.20
v celoid najfinejši vez 1.50
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30
Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2.—
Angleško-slov. in slov. angl. slovar .90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.—
Angeljska služba ali nauk kako se naj strež k sv. maši .10
Boj naleziivim boleznim .75
Cerkniško jezero 1.20
Domači živinozdravnik broširano 1.25
Domači zdravnik po Knaipu:
broširano 1.25
Domači vrt 1.20
Govedoreja 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Hitri računar .75
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 1.50
2. zvezek, 1—2 snopič 1.80
Kletarstvo (Skalicky) 2.—
Kratka srbska gramatika .30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov .30
Kako se postane državljan Z. D. .25
Kako se postane ameriški državljan .15
Knjiga o dostojnem vedenju .50
Kubična Računica .75
Liberalizem .50
Ljubavna in snubilna pisma .35
Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka .75
Mladeničem, 1. zv. .50
II. zv. .50
(Oba skupaj 99 centov)
Mlekarstvo 1.—
Nemško-angleški tolmač 1.40
Nasveti za hišo in dom 1.—
Najboljša slov. Kuharica, 668 str. lepo vez. (Kalinšek) 5.—
Nemščina brez učitelja:
1 del .30
2. del .30
Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem .75
Ojačen beton .50
Obrtno knjigovodstvo 2.50
Perotninarstvo, broširano 1.50
Praviia za cilke .35
Učna knjiga in berilo laškega jezika .60
Psihične motnje na alkoholski podlagi .75
Praktični računar .75
Pravo in revolucija (Pitamic) .30
Predhodniki in idejni utemelji ruskega idejalizma 1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2.—
broširano 1.75
Računar v kronski in dinarski veljavi .75
Ročni italijanski in italijanski-slovenski slovar .90
Ročni spisovnik vsakovrstnih pisem .50
Solnčenje .50
Slike iz živalstva, trdo vezana .90
Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani) 1.50
Spretna kuharica, trdo vezana 1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 3.—
Sadno vino .40
Sadje v gospodinjstvu .75
Spolna nevarnost .25
Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50
broširano 1.25
Uvod v filozofijo (Veber) 1.50
Veliki slovenski spisovnik: zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce 1.25
Veliki vsevedež .80
Voščilna knjižica .50
Zbirka domačih zdravil .60
Zdravilna zelišča .40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50
Zgodovina Umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih 1.90
Zdravje mladine 1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik)
II. zvezek .80
Prerokovalne karte 1.—

Knjige pošiljamo poštnine prosto

"GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
NEW YORK

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Trpljenje ljubezni

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil I. H.

6 (Nadaljevanje.)

— Pa ti zbudi! — Kako zaničljivo reče to Rado.

— Ne čutim nikakega nagnenja za to. Poleg tega pa je tudi moja sestrična in skoro šest let starejša od mene. Poljubil še nisem nobene ženske, ki bi bila starejša kot jaz —

— Bilo bi nekaj novega — hvaležen predmet za roman —

— Rado, prosim te, ne postavljaj Erike na stopnjo drugih. Ker pa ne poznaš nobene druge kot Eriko, zato jo zasmehuješ —

— Misliš —?

— Da, Rado, in boli me! Saj sem slišal iz tvojih besed

Mirko pogleda na uro.

— Polnoči proč! Ob takem času ni navada govoriti o ženskah, kot je Erika.

Z nepremičnim obrazom in s svojo majhno postavo zleknjeno v naslonjaču kadi Rado svojo cigareto.

— Imaš prav.

Mirko vstane: — Moram iti.

— Domov?

— Seveda! Je že dovolj pozno.

Smeje se dvigne Rado in vzame iz omare steklenico.

— Boljše je, da pri meni piješ kozarček črešnjevca, kot pa da greš med potom kam drugam.

Mirko zardi in odvrne:

— No, Rado —

Rado napolni dva kozarca z likerjem.

— Na zdravje, Mirko! Zopet morava biti prijatelja!

Prijatelj odide.

Rado odpre okno. Na ulici ni bilo nikogar. Čisto natančno je slišal Mirkove trde korake na tlaku. Misli na Eriko. Kar je povedal Mirko, je vedel že davno in mnogo boljše. Pa vendar je rad slišal.

— Madona! Sladka žena! Vsa si moja! — pravi sam sebi in se pri tem zadovoljno smehlja.

3. poglavje.

Malo leno, kot je navada po dobrem kosilu, so sedeli gospodje v udobnih naslanjačih in so kadili močne cigare, ki jim jih je poklonil gospodar. Močna kava je duhtela iz majhnih skodeljic. Pri živahnem pogovoru je bil Mirko Levar poglavitno oseba, ki je kot malokdo imel dar, da je zabaval družbo.

Pel je razne kuplete in znal besedilo izpreminjati, da je bila vsaka navzoča oseba prizadeta. In vsi so bili veseli in se čudili njegovi duhovitosti.

— Levar, ali ste čudni, — zakaj pa ne greste v gledališče? Postali bi slavni in bi zaslužili mnogo denarja, — mu zakliče eden izmed gospodov.

— Jaz pa hočem ustvarjati, ne pa druge posnemati.

— Zakaj pa ni nič slišati o vas? Vsi čakamo na vašo igro in na roman, katerega že toliko časa obetate.

— Jaz pa čakam na čas, da oboje končam! Žal, da pride vedno toliko zapeljivih zaprek —

— Saj si morem misliti, — pravi Možina, — mlada dekleta —

Mirko ugvarja; vsi se smejejo in mu ne verjamejo. Kajti človek kot un, ne da bi kaj delal, ima mnogo doživljajev; ženske so letela za njim. Bil je velik in širokopleč; podoba moči in zdravja, z glavo umetnika in nenavadno izrazitim obrazom. Njegove ustnice so bile ženske, zobje kot slonova kost in njegov smeh je vlekel k sebi vsakoga. Poredno in veselo so gledale njegove kostanjeve rjave oči.

Gostitelj je postavil na mizo ananasovo bovlo. Službo natakarja je prevzel Mirko, ki se je pri tem obnašal tako šaljivo, da so se mu vsi smejali.

Modrikasti oblaki dima so objemali glave veselih pivcev, ki so bolj ležali v udobnih naslonjačih kot pa sedeli. Ker pri tem dame niso bile navzoče, je marsikateri povedal kako opolzlo.

In dam tudi niso pogrešali, kot je rekel Možina, ki je prvi kozarec izpil na zdravje dam.

— Pri Gromu je vedno tako prijetno, da človeku ure naglo in veselo brez krone stvarstva potekajo, — pripomni Zalaznik.

— Veseli me, če se gospodje pri meni zabavajo, — odvrne Grom uljudno.

— Pri tebi nam vedno tako ugaja, da nikdar ne mislimo, da bi šli domov, — odvrne Zalaznik. — Radi pa bi vedeli, ako nas bo in kdaj nas bo sprejela kaka gospodinja. Zelo sem radoveden za ta trenutek.

— Boš moral vedno radoveden ostati, Zalaznik. Kajti ne mislim na to, da bi se poročil. Samec sem iz prepričanja. — Rado Grom stisne svojo šibko postavo v naslonjač in si prižge novo igareto. Z negotovim nasmehom gleda pred se, ko govori dalje: — Tak človek mnogo boljše uživa ženske. Nikdar ne pozna mož ljubeznjivsti, nežnosti in čara svoje žene, kakor kdo drugi —

— Ooo! — zakliče Mirko; toda to Groma ne zmoti in nadaljuje: — Temu pa je krov miž, ker ne pazi na to in si ne poželi tega, kar mu more žena dati in bi mu tudi rada dala. Tako ga objema vsakdanjost in je zaverovan v svoj poklic, da so mu celo svečane ure ljubezni nadležne. Ta vsakdanjost, ker je že postala navada, ubija najudanejšo žensko ljubezen, ki si išče nov predmet svojega hrepenenja, ker so njeni darovi bili zavrženi. Ko bi mož bolj ostal ljubček — marsikateri zakon ne bi bil znotraj bolan, ali pa celo ločen.

— Doktor najbrže govori iz svoje izkušnje, — reče nekdo.

— V mojem poklicu se more marsikaj zgoditi, — pravi dr. Grom, — ravno kot zdravnik za živčne bolezni — kar zadene mene, ljubim ljubezen preveč, da bi jo umoril.

— Imaš prav, Rado — pravi Zalaznik. — Tudi jaz bi mogel našteti nekaj žalostnih slučajev iz moje službe. Ko bi mož malo več vpošteval želje in nagnenja ženine duše, bi kmalu zopet zakon, ki je skočil s tira, bil na gladki cesti — in ravno tega ljudje na pomislijo —

Srečko Hočevar, ki je vsled zavžite pijače postal zgovornejši kot navadno, se dvigne in veselo žare njegove drugače medle oči.

— Tega ne morem potrditi, kar sta ta dva gospoda povedala. Ponajveč imata opravila z bolnimi in histeričnimi ženami. Gospod doktor, to je malo preveč, kar vi zahtevate — človek se vendar ne more dvajset, trideset, štirideset let plaziti po kolenih pred svojo ženo in igrati vlogo ponižnega kužka. Kdor izmed gospodov je že dalj časa poročen, mi bo dal prav. Gospod inžinir? Vi, ki živite že petnajst let v srečnem zakonu — kaj mislite?

Inžinir nekoliko pomisli, nato pa pravi:

— V tem, kar je povedal gospod doktor, tiči zrno resnice. Toda skrbi v poklicu in skrbi za življenje vzamejo človeku toliko moči in časa, da je vesel, ako ima doma mir.

— Tako mislim tudi jaz, — pritrdi Srečko Hočevar.

— Najvažnejša stvar, — pravi inžinir, — v življenju je navada, ki v teku časa vse oslabi in zopet neločljivo drži skupaj. Kočno pa so žene, saj povečini, tako zaposlene z gospodinjstvom, da niso tako občutljive, kot misli naš gospod doktor. — Ako le imajo dovolj denarja, da si zamorejo kupiti obleko, pa so zadovoljne. Pri svoji ženi sem dosegel največjo zadovoljnost. Je zelo pametna žena in izborno — posebno še, kadar ima mnogo denarja, da si kaj kupi.

Veselo mu Srečko Hočevar pritrdi.

— Tudi moja žena je prepametna, da bi zahtevala od mene, da bi s svojimi petdesetimi leti igral vlogo ženina — Erika s svojimi štiridesetimi — ne, gospod doktor.

(Dalje prihodnjič.)

ŠE NI DOVOLJ PO-ITALIJANČEVANJA

Ves zunanji svet je ostrmel, ko so pred kratkim tržaški listi objavili dolgo vrsto priimkov, katero so z odobrenjem tržaške prefekture "vrnili v italijansko obliko", to se pravi poitalijančili, dasi v njih ni bilo nikdar niti trohice italijanstva ali latinstva. Izpremenba v tistem seznamu navedenih priimkov je že odobrena, toda v drugem malo manjem seznamu, so se nahajali priimki oseb, ki so "zaprosile" za izpremembo.

Značilno za razmere, ki vladajo na Primorskem, je dejstvo, da je ravno v področju tržaške prefekture pritiska za poitalijančevanje priimkov najhujši. Začelo se je najprej v Trstu, prej kot v Trentinu in Gorenjem Poadižju, za katera je bil prvotno namenjen odtosni zakonski odlok fašistične vlade, in dasi velja ta odlok že leto za vse Primorje, ima vendar tržaška "komisija za vračanje priimkov v italijansko obliko" vedno največ dela. Sede pa v njej tudi res pravi strokovnjaki, kakor n. pr. profesor Umberto Urbani — pristno Urbanac — in zato se na področju tržaške prefekture tudi tako imenitno "vračajo v italijansko obliko' naši najpristnejši slovenski in hrvatski priimki. Iz goriške provincije se le redkokedaj sliši o kakih izpremembah. Ravno tako tudi v istrski in reški ni skoraj nikakih izprememb, v zadrski kjer menda pravega italijanskega priimka med Italijani sploh ni, tem več samo med Hrvati, pa je ni bilo še nobene take izpremembe, vsaj objavljene ne. Ta razlika med praksо poitalijančevanja priimkov v posameznih provincijah je še terbolj čudna, ko n. pr. v Reki in drugod skoraj vse domače le količkaj nad povprečnost se dvigajoče osebe vseh poklicev nosijo jugoslovanske priimke, ki le preveč jasno pričajo o izvoru njihovega rodu, na jih vendar nihče ne sili, da bi jih "vračali v italijansko obliko".

Toda, kakor vse kaže, vodilni gospodi v Trstu nikakor ne zadostuje dosedanje poitalijančevanje priimkov, dasi skoraj ne bo kaj poitalijančevati. V zadnjem času so se lotili tudi že — krstnih imen. Že pred leti v tržaškem matičnem uradu niso hoteli zabeleževati slovenskih krstnih imen in so če starši niso hoteli izpremeinjati imena, zabeležili novorojenca svojevoljno s katerimkoli "latinskim" imenom. Sedaj pa so začeli izpreminjati krstna imena tudi odraslim. "Piccolo" je prav te dni poročal, da hoče matice in zato poziva stranke, da si izbero namesto njih italijanska imena. Matični urad izroča take predloge sodišču, ki izdaja potem odnosne odloke. In pravi "Piccolo", da je mnogo ljudi "prostovoljno" zaprosilo za tako izpremembo. V zadnjem času je izdalo tržaško sodišče odnosne odloke za naslednje izpremembe:

Danica Flego v Auroro; Zoran Gomezel v Albina; Miroslav Franca v Bruna; Danilo Valent v Pavla; Radislava Lucev v Ado; Grozdana Flego Giordano; Danica Grljanec v Auroro; Miroslava Skrap v Marijo; Zorka Svetina v Albino, Lenina Markežič v Celesti no Santo; Danila Gezzi v Vittoria Marcella itd.

Če bi stvar ne bila tako neizmerno žalostna, tako neskončno sramotna za narod, ki se ponaša z dvatisočletno kulturo, kakor je smešna, ki se ves civilizirani svet moral smejati temu postopku italijanskih oblasti, ki pa je v svojem bistvu nezaslišano mrevarjenje najsvetejših pravic narodne manjšine.

KAKO NASTANE CIGARETA?

Dvomljivo je, če je kakemu izdelku, ki stane tako malo, posvečene toliko skrbi kakor baš cigareti. Le malo kadilcev ve, koliko izvežbanosti, dela in kapitala je treba za napravo resnično prijetne cigarete.

Vzemimo za primer slavno Lucky Strike cigareto. Več kot tri leta preteče, predno je Lucky rojena, dasi vzame samo par minut, da se je pokadi. Več let je treba za zbiranje in staranje finega tobaka, o katerem kadilci vedo, da ga bodo dobili v svojih Luckies. Ti listi izbranega tobaka so bili nabrani po vsen velikih svetovno-znanih tobačnih tržiščih, in ravnanje ž njimi je umetnost sama po sebi. Za opis tega ravnanja bi bilo treba cele knjige. Da je za nabavo velikih množin finega tobaka potreben velik kapital, je razumljivo.

Ko je tobak primerno postaran, se prične pravo izdelovanje, tekom katerega je uporabljen tudi slaven znanstveni čistilni proces. Vsak surov tobak vsebuje v naravnem stanju gotove nečistoče, ki dražijo grlo in povzročajo kašelj. Za odpravo gotovih nečistoč se izdelovalci Lucky Strike poslužujejo procesa praženja, v kojega so vključeni ultravioletni žarki. Ta posebni čistilni proces je bil ustvarjen samo za Luckies in edinole Luckies ga imajo. Vsled tega je Lucky Strike cigareta edina na svetu, ki nudi zaščito grla potom procesa praženja. Ni čuda, da je nad 20,000 zdravnikov, katerim so bile Lucky Strike cigarete dane v preizkušnjo, temelječ svoje mnenje na izkušnjo v kaji, ugotovilo, da so Luckies manj dražljive za grlo nego druge cigarete.

Da so vse cigarete perfektne, se vrši vse izdelovanje pod stalnim nadzorstvom. Ker imajo kadilci Luckies zelo fin okus za cigarete, so že večkrat opazili enotnost svojih priljubljenih cigaret ter so se čudili, kako da so Luckies tako slične druga drugi.

Ta enotnost je posledica skrbne pozornosti. Tobak, ki je uporabljen, je najmanj iz treh ali več zaporednih letin. Kadilec, ki kadi Luckies, kadi v mali obliki tri pridelke tobaka.

Do LJUBLJANE in nazaj

TRETJI RAZRED $159.--

Moderna udobnost... Neprekosljiva služba... Tedenska odplutja iz New Yorka... Pripravne in hitre železniške zveze od Hamburga do Jugoslavije

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 Broadway, New York

HAPAG

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service

1359 Second Ave, New York, N.Y.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

PRINC MAKLAKOV PRED SODNIKI

Te dni je padla v Lipskem sodba nad knezom Nikolajem Maklakovim, ki so ga bili postavili, kakor je bili že poročeno, pred sodnike zaradi raznih pustolovčin in goljufij, ki so ga že večkrat prej spravile v ječo.

Izdajal se je za rednega profesorja na carski univerzi v Petrogradu in za inženirja, imel je za seboj zelo pisano življenje, v katerem se je udejstvoval v vseh mogočnih poklicih kot avtor, publicist, jurist, igralec, kavalir, kemik, filozof in znanstvenik — povsod z velikimi talentom in tudi z uspehom, a brez trdnega smotra in vztrajnosti.

Ta mož, ki bi bil vreden, da ga opiše pero kakšnega Dostojevskega, je tipičen predstavnik ruskega aristokrata, ki sta ga življenje in lastna nenagnanost vrgla iz tira. Nima domovine in Rusijo sovraži, dasi je njen sin — drugod se mu pa tudi ne posreči, da bi si dobil domovinsko pravico. Išče dela in nikjer ne najde nekaj, kar bi ga stalno zaposlilo in pritegnilo nase. Živi preko svojih razmer in razsipnost ga tira v vsakovrstne bolj ali manj nerodne pustolovščine in goljufije, ki ga neprestano spravljajo v detiko s čuvarji pravice. Pri tem se čuti za žrtev, z vlogo žrtve igra z pozerstvom in odrsko patetičnostjo, tako da ne more nikogar prepričati, najmanj pa može postave. A njemu je to vse eno. Glavno je, da so sedaj tudi uradno priznali, da je knežjega rodu (sin kneza Galicina in posinovljenec ruskega generala Maklakova), da so mu priznali njegovo akademsko izobrazbo in da bodo sedaj najpomembnejši listi sveta pisali o njegovi "tragični" usodi (ki je pa tragična v čisto drugačnem smislu, nego si jo predstavlja on).

Dve uri je v briljantnem, duhovitem in sentimentalnim dušam v sree segajočem obrambnem govoru slikal svojo preteklost in nemilo usodo, ki ga preganja, dame v poslušalstvu so se na glas jokale, državni pravdnik je imel kisel obraz, ker je moral požreti marsikatero bleščečo bodico na svoj naslov. Odgovarjati se mu ni upal. Ko pa je bila razglašena obsodba, po kateri ho mu sodniki prisodili le 17 mesecev ječe in to z upoštevanjem vseh olajšalnih okolnosti (drugače bi bila kazen neprimerno večja), je stopil k državnemu pravdniku, se mu teatralno priklonil in dejal: — Moj čestitke, zmagali ste!

In ko bo prebil to kazen, med katero bo svet že davno pozabil nanj: koliko časa bo spet treba, da ga bo z novimi pustolovščinami opomnil nase?

SHIPPING NEWS

3. avgusta:
VULCANIA v Trst
Mauretania v Cherbourg
Pres. Harding v Cherbourg in Hamburg

4. avgusta:
New York v Cherbourg in Hamburg

5. avgusta:
Homeric v Cherbourg
Lapland v Havre

6. avgusta:
Europa v Cherbourg in v Bremen
Lafayette v Havre
Veendam v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

9 avgusta:
Leviathan v Cherbourg

11. avgusta:
Aquitania v Cherbourg
Albert Ballin v Cherbourg in v Hamburg
Dresden v Cherbourg in v Bremen

12. avgusta:
Paris v Havre
Olympic v Cherbourg
Pennland v Havre

13 avgusta:
Augustus v Genovo
Minnetonka v Cherbourg
Statendam v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

15 avgusta:
Cleveland v Cherbourg in Hamburg

17 avgusta:
Rochambeau v Havre
Pres. Rooseevlt v Cherbourg in v Hamburg

18. avgusta:
Berengaria v Cherbourg
Berlin v Bremen
Hamburg v Cherbourg in Hamburg

19 avgusta:
Majestic v Cherbourg
Belgenland v Havre

20. avgusta:
SATURNIA V TRST
Milwaukee v Cherbourg in Hamburg
Volendam v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

21. avgusta:
Columbus v Cherbourg in v Bremen

24. avgusta:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

26. avgusta:
Conte Biancamano v Genovo
Homeric v Cherbourg
Westernland v Havre

27. avgusta:
Ile de France v Havre
Minnewaska v Cherbourg
Rotterdam v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

30 avgusta:
Leviathan v Cherbourg
Lafayette v Havre
Pres. Harding v Cherbourg in v Hamburg
Bremen v Cherbourg in v Bremen

31 avgusta:
Olympic v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genovo

1. septembra:
Generla v. Stueben v Bremen
New York v Cherbourg in Hamburg

2. septembra:
Paris v Havre
Minnetonka v Havre

3. septembra:
Veendam v Boulogne sur Mer

6. septembra:
VULCANIA V TRST

7. septembra:
Majestic v Cherbourg
Manhattan v Havre

8. septembra:
Berengaria v Cherbourg
Dresden v Cherbourg in Bremen
Albert Ballin v Cherbourg in Hamburg

9. septembra:
Evropa v Cherbourg in v Bremen
France v Havre
Pennland v Havre

10. septembra:
Conte Grande v Genovo
Statendam v Boulogne sur Mer
Champlain v Havre
St. Louis v Cherbourg in Hamburg

11. septembra:
Pennland v Havre

13. septembra:
Columbus v Cherbourg in v Bremen

14. septembra:
Ile de France vx Havre
Mauretania v Cherbourg
Pres. Roosevelt v Havre

15. septembra:
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

16. septembra:
Olympic v Cherbourg
Minnewaska v Havre

17. septembra:
Aquitania v Cherbourg
Rochambeau v Havre
Volendam v Boulogne sur Mer
Augustus v Genovo

20. septembra:
Leviathan v Cherbourg

21. septembra:
Paris v Havre

22. septembra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

23. septembra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

24. septembra:
SATURNIA V TRST
Lafayette v Havre
Rotterdam v Boulogne sur Mer
Cleveland v Cherbourg in v Hamburg

25 septembra:
Europa v Cherbourg in v Bremen
Westernland v Havre

28. septembra:
Pres. Harding v Havre

29. septembra:
Berengaria v Cherbourg
Gen. v. Stueben v Bremen
New York v Cherbourg in v Hamburg

30. septembra:
Homeric v Cherbourg
Minnetonka v Havre

1. oktobra:
Ile de France v Havre
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Milwaukee v Cherbourg in v Hamburg
Roma v Genovo
Veendam v Boulogne sur Mer

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
LAFAYETTE
6. Avgusta — 30. Avgusta
CHAMPLAIN
20. Avgusta — 10. Septembra
ILE DE FRANCE
27. Avgusta — 14. Septembra
NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Osebno Vodeni
JESENSKI IZLET
v JUGOSLAVIJO
na največjem Cunardovem ekspres parniku
BERENGARIA
Odpluje iz New Yorka proti Cherbourgu
7. SEPTEMBRA
Posebne privlačnosti so: znatno znižane cene za tretji razred in novi prostori v prejšnjem turističnem razredu za potnike tretjega razreda. Udeležence tega izleta bo spremil na njihov cilj izvežbani potniški uradnik Cunard Črte ki bo tudi skrbel za njihovo prtljago in vse, kar se tiče potnih listov. Samo enonočna vožnja na posebnem vlaku iz Pariza.
Vprašajte takoj pri:
LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE, INC.
1359 — 2nd Avenue New York
ali pri
CUNARD LINE
25 Broadway New York